

گرمک روانشناسی بگشفت جراثیم

مجموعه‌های

وضع قوانین کیفر برای جلوگیری از وقوع جرم و حر است نظم جامعه است ولی برای اینکه در جامعه نظم کامل برقرار گردد کافی نیست که قوانین کیفر شدید و سخت وضع شود بلکه باید مراقبت دقیق بعمل آید که قانون در مورد صحیح قطعاً اجرا شود و هیچ گناهکاری از کیفر گناهان خود نتواند گریخت اینست که علمای حقوق جزا با اصول محاکمات کیفری اهمیت بسیار میدهند چه بدون آن قانون کیفر غیر قابل اجرا و اعمال است.

حال پیدا کردن گناهکاران از مسائلیست که از آغاز پیدایش دستگاه دادگستری فکر بشر را بخود مشغول داشته. اگر تاریخ حقوق ملل قدیمه را از قبیل هندیان، مصریان و بابلیان مطالعه کنیم می بینیم بیشتر برای تشخیص گناهکار از بیگناه متوسل بقضایات الهی میشدند، مثلاً منتهمین را در آب می انداختند و معتقد بودند خداوند گناهکار را غرق کرده بیگناه را نجات خواهد داد با آنرا مجبور میکردند از میان حلقه های آتش بگذرند و هر که آسیب ندیده بود بیگناه تشخیص داده میشد.

ولی چنانکه او گوشت کتک گفته است وقتی بشر پیشرفت کرد بجای آنکه امور خود را بهدلاً ماوراء طبیعت نسبت دهد میکوشد تا علل آنها را بیابد و کیفیت علت و معلولی آرایبان کند، دست از دامان قوای پنهان کشیده بدامان دانش می آویزد و امور را با مبنای علمی توجیه میکند. اینست که وسائلی که امروز برای پیدا کردن مجرمین بکار میبریم وسائل علمی و بیشتر مبتنی بر علوم طبیعت است، ولی روانشناسی جدید همانگونه که با بی بردن بحقائق تازه راجع بروح انسان و بکار گماشتن این حقائق در آموزش و پرورش و پیشگیری بآن دو پیشه خدمتهای بزرگ کرده از این لحاظ نیز حقایق را روشن ساخته که میتوان با استفاده از آنها باقتن مجرم و تشخیص گناهکار از بیگناه را آسان کرد و عدالت را که اساس حیات اجتماعی و مدنیست است بهتر اجرا نمود.

وسائلی که هم اکنون مورد استفاده اند و میتوان آنها را کم و بیش وسائل روانشناسی خواند متعددهند: یکی از این وسائل باقتن مجرم است از روی باقتن محرک جرم مثلاً اگر شخصی کشته شده تحقیق میکنند که این قتل بخصوص چه نوع محرکی ممکنست داشته باشد، اگر فرض کنیم پولولباسهای شخص مزبور را برده باشند می بینیم که محرک دزدی نمیتواند موجود باشد و بعد از تحقیق می بینیم که از لحاظ شخصی و خانوادگی هم این شخص مورد خصومت کسی نبوده ولی از لحاظ سیاسی عده بخصوصی با او مخالف بوده اند، در اینصورت باید قائل را در میان اینعده بخصوص جستجو کرد.

وسیلۀ دیگر باقتن مجرم است از روی عادات خاص او، یکی از روان شناسان امریکائی نقل میکند که چند سال پیش در امریکا قتل واقع شده بود

که باقتن قاتل آن مأمورین آگاهی را سخت مشغول کرده بود. در تحقیقات عملی دیده شد که در کنار مقتول مقداری چوب کبریت جویده ریخته شده، وقتی منتهم قتل را برای پرسش حاضر کردند پرسش کننده در وسط صحبت ناگهان جعبه کبریت خود را روی میز خالی کرد بدون اینکه نشان دهد که عمداً اینکار را کرده، منتهم که مشغول جواب دادن بود بسی اختیار چند کبریتی برداشته جوید و تف کرد و باینوسیله معلوم شد که قاتل هم او بوده. آنانکه از منتهمین پرسش میکنند میدانند که اگر منتهم بخواهد آنها را فریب دهد در جواب دادن مسامحه میکنند و سوالات را بی جهت تکرار مینمایند. یکی از دانشمندان امریکائی تحقیق کرده و دیده است که جواب گناهکاران درست دور ابر جوابی گناهان بطول میانجامد. باینوسیله نیز پرسش کنندگان زبرک آلودگی یا بیگناهی مخاطب خود را حس میکنند.

هر چند بطرق نامبرده و راههای دیگر از اصول روانشناسی استفاده میکنند ولی این استفاده کامل و کافی نیست. برای آنکه درست استفاده شود باید ماشینی داشت که حقایق را با دقت و قطعیت علمی کشف کند و بما نشان دهد. چندین از روانشناسان امریکائی که در کشف جرائم مطالعات میکنند موفق بساختن چنین ماشینی شده اند که هنوز استفاده از آن مورد قبول همگانی واقع نشده ولی میتوان امید داشت که بزودی نواقص خود را تکمیل کرده عمومیت خواهد یافت. ماشین نامبرده بنام مخترع آن به «دروغ یاب کیلر» موسوم شده و تا آنجا که نگارنده خبر دارد تنها در یکی از شهرهای امریکا مورد قبول واقع شده و اداره آگاهی از آن استفاده میکنند.

ماشین نامبرده مبتنیست بر این اصل که عواطف و احساسات ما در کار بدن و وظائف اعضا تأثیر دارد، مثلاً شادی و نشاط کار بدن را آسان میکند و بعد از گرمک میکند تا عمل هضم را بهتر انجام دهد و ترس و غضب برخلاف در تنفس و عمل هضم ما تأثیر زیان آور میکند و غده های معده و بزاق را از تراوش کردن باز میدارد^۱. از روی این اصل کیلر روانشناس امریکائی بکمک لارسن و درو ماشینی اختراع کرده است که فشار خون و سرعت تنفس را اندازه گرفته بوسیله دو سوزن در روی صفحه کاغذی که از مقابل او میکشند ثبت میکند. منتهم را بابطریق میآزمایند که از او یکمده پرسشها مینمایند. بعضی از این پرسشها مربوط بجرم مورد تحقیقت و اگر منتهم بخواهد باین

۱ - از این اصل در هندوستان استفاده میکردند و منتهمین را مجبور میدویدند مقداری برنج خشک را چونند، هر کس میتوانست برنج را در حالیکه با آب دهانش خیر شده بود تف کند میشود که وجدانش راحت است و اضطرابی ندارد و بنا بر این بیگناه است. هر کس آب دهانش تراوش نکرده و برنج را خشک تف میکرد گناهکار شمرده میشد.

سؤالها جواب دروغ داده و پرسش کننده را فریب دهد همینکه فکر فریب دادن و جواب دروغ در او پیدا شود فشار خون و کیفیت تنفس او خود بخود عوض میشود و ماشین دروغیاب فوراً این تغییر حالت را روی کاغذ رسم میکند. پس از اینکه پرسش تمام شد منحنیهاییکه باین طریق رسم شده مورد مطالعه قرار میگردد، اگر در پاسخ تمام سؤالهاییکه مربوط بجرم است در منحنی انحراف دیده شود مسلم میشود که متهم از جرم خبر ندارد و آنچه جواب داده دروغ است.

هائیند روانشناس امر بگائی نقل میکند (در کتاب روانشناسی عملی) که وقتی کیلر تازه ماشین را اختراع کرده بود از او خواست که آنرا امتحان کند و ادعا کرد که بوسیله آن میتوان هر دروغی را کشف کرد. آنگاه ده کارت با داده از او خواست که یکی از آنها را در نظر بگیرد. در مقابل پرسش او که آیا این کارت را در نظر گرفته ای؟ جواب منفی دید. سپس ماشین را بر بازو و سینه هائیند نصب کرد و یک یک کارتها را با او نشان داده سؤال مزبور را میپرسید و او جواب منفی میداد تا وقتی که یکی از کارتها رسید تا گهان منحنی ماشین منحرف شد و تغییر فشار خون و تنفس را نشان داد و این همان کاری بود که در نظر گرفته شده بود!

بعائین مزبور او اعتراض هائی کرده اند: اولاً اینکه اغلب اشخاص بیگناه همینکه خود را متهم و مورد بازخواست دیدند قطعاً مضطرب میشوند و در این موقع نمیتوان اضطراب آنها را دلیل گناهکاریشان دانست و دوم اینکه مجرمین کهنه کار آتقدار استیلائی بر نفس دارند که بتوانند حال عادی خود را حفظ کنند و ماشین را فریب دهند. بایراد نخست چنین باید جواب داد که اشخاص بیگناه هر چند مضطرب میشوند در پاسخ دادن بهمه پرسشها این اضطراب را دارند و چون سؤالات خاصی که مربوط بجرم است جوابهای دروغ نمیدهند منحنی آنها هنگام این پرسشها انحراف خاصی نخواهد یافت.

اما با اعتراض دوم باید جواب داد که از آنچه تاکنون آموخته شده برمیآید که حتی کهنه کارترین گناهکاران که قادرند آرامش قیافه و ظاهر خود را کاملاً حفظ کنند نتوانسته اند در موقعیکه سؤالها پاسخهای دروغ نمیدهند.

زیاد شدن فشار خون یا تغییر در تنفس خود جلو گیری کنند و موفق نشده اند ماشین را فریب دهند، حتی یکی از دانشجویان طب که از اصول علمی ماشین کاملاً اطلاع داشت و از او خواستند که برای آزمون ماشین عمداً دروغ بگوید نتوانست ماشین را فریب دهد.

ماشین دروغیاب کیلر در شهر و بیچینا در ایالت کنزاس از محالک متحده امریکا رسماً مورد قبول اداره آگاهی واقع شده. هر ساله بیش از ۱۳۰۰ نفر را با آزمایش درمیآوردند. در سالهای ۱۹۳۶ و ۳۷ و ۳۸ چهار هزار متهم را با ماشین نامیرده آزموده اند. از این عدد ۳۰۲۶ نفر را ماشین دروغیاب تبرئه کرده و از ۹۷۴ نفر بقیه که ماشین نشان داده بود بپرسشها پاسخ راست نداده اند ۵۳۶ نفر محکوم شده و بجرم خود اقرار کرده اند. ۲۸۷ نفر هم پس از آزمایشهای بیشتری آزاد شدند و از بقیه نیز چند نفر محکوم و بقیه تبرئه شدند.

پس از این ۴۰۰۰ نفر ۷۴/۷ درصد آنها را که ماشین گناهکار نشان داد در دادگاه محکوم شدند و از این جمع که ۵۵۱ درصد آنها رسماً اقرار کردند.

چنانکه از ملاحظه ارقام فوق دیده میشود ماشین کیلر میتواند در پیدا کردن مجرم وسیله مؤثری باشد. اگر ماشین مزبور هنوز صد درصد کامل نیست نباید فراموش کرد که تازه اختراع شده و هنوز در مرحله آزمایش است. گذشته از آن نباید از آن توقع فوق العاده داشت و منتظر بود که یکباره بکشف همه جرائم بپردازد. مسلماً ماشین مزبور در موارد بسیاری قاصر میآید، یکی از آنها وقتیکه متهم شخصی عادی نبوده و دارای خبط و ضعف فکر باشد. گذشته از اینکه ماشین باید دقیق باشد کسانی هم که منحنی های رسم شده توسط ماشین را تعبیر کرده و از روی آن حکم میدهند باید دارای فهم و درایت زیاد باشند. بهر حال میتوان امید داشت که ماشین کیلر در آینده برای یافتن گناهکاران خدمات بزرگی بمأمورین آگاهی بنماید. آرزوی منی وقتیکه گناهکاران حس گننگر که با ماشینی سروکار دارند که نمیتوان او را فریفت و از فرمان او سر باز زد از بیم کیفر قطعی از شرارت خود خواهند کست و کستر قانون را نقض خواهند نمود.

